

Optužnice, procesi i presude (ne)smetaju (7): Maldini: Ne možemo osuđivati korupciju, a da pritom sami ništa ne činimo na suzbijanju

👤 [Ivica Kruhoberec](#) | © 27.12.2021. u 21:00h | Objavljeno u [Aktualno](#)

www.adventuvarazdinu.com

26.11.2021.-6.1.2022.

Ako ćemo korupciju tolerirati na bilo koji način – o njoj šutjeti zbog straha od nezamjeranja ili možebitnog gubitka neke privilegije, prešutno je odobravati u očekivanju neke manje socioekonomske dobiti ili pak klijentelističke poslovne prilike te zbog toga korumpirane političare podupirati ili biti apatičan i ne reagirati držeći da se ne može ništa promijeniti – tada ni ne možemo očekivati smanjenje korupcije, već upravo suprotno

-Ogriješiti se o javni interes i posegnuti za javnim dobrom za privatne ili bilo koje druge partikularne interese najveći je grijeh u demokratskoj politici: to je iskaz krajnjeg nepoštovanja onih koji su izabranom političkom predstavniku dali povjerenje, odnosno zloraba tog povjerenja i prijevara, naglašava prof. dr. Pero Maldini, ugledni hrvatski politolog koji radi na trima našim visokoškolskim ustanovama (redovni je profesor na Sveučilištu u Dubrovniku te predstojnik Katedre za interdisciplinarnu znanosti na Edward Bernays Visokoj školi za komunikacijski menadžment u Zagreb, a vodi i interdisciplinarni poslijediplomski doktorski studij Komunikologija na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku), a surađuje i s inozemnim akademskim institucijama kao gostujući profesor i suautor projekata znanstvene suradnje.

Govoreći o javnom interesu, kao rođeni Dubrovčanin, naglašava da iznad ulaza u vijećnicu u Kneževom dvoru u Dubrovniku još i danas stoji natpis *Obliti privatorum, publica curate* (Zaboravite privatno i brinite se za javno), kojeg je stoljećima prije postavila i strogo se držala aristokratska Dubrovačka republika, shvaćajući važnost javnog dobra za opstanak i dobrobit zajednice.

-To načelo bi u demokraciji još i više trebalo poštivati jer su izabrani predstavnici oni koji bi morali slijediti volju građana, koji su im dali povjerenje upravo da ostvaruju javni interes. To je načelo snažno u društvima koja imaju razvijenu demokratsku, građansku kulturu, gdje političari u najvećem broju slijede opći interes i rade za javno dobro. Istodobno, građani, svjesni svojih prava, aktivno su uključeni u politički život svoje zajednice i djeluju kao nadzorni mehanizam političke vlasti te sankcioniraju svaku zlorabu povjerenja, što rezultira odlaskom prijestupnika s političkih dužnosti, nerijetko i s pravosudnom sankcijom, kada je riječ o počinjenju koruptivnog djela, ukazuje Maldini.

O izlasku okrivljenih na izbore, a posebno njihovim pobjedama, Maldini ne dvoji je li to sporno ili nije.

-Kada imamo slučajeve da se u političko natjecanje za povjerenje građana uključuju oni koji su to povjerenje već jednom izigrali, štoviše, pritom se i materijalno okoristili pa su i pravosudno sankcionirani – to upućuje na nedostatak elementarne političke odgovornosti i etičnosti takvih političara. Istodobno, ako ih i kada ih građani ponovno biraju na političke dužnosti, tada to govori o građanima znatno više nego o takvim političarima. To znači da ti građani, svjesno ili nesvjesno, podupiru korupciju ili – još i gore – drže je nečim normalnim i prihvatljivim. To pak upućuje na podanički, štoviše, na parohijalni tip političke kulture, tipičan za predmoderna društva ili za autoritarne režime, ukazuje sugovornik.

Jasan je i kada i kad daje odgovor na pitanje zašto građani osuđuju korupciju i vide je kao veliki problem društva, a optužene za nju biraju, odnosno problematizira li se dovoljno izlazak na izbore optuženih.

-Očito je da ni nakon 30 godina nismo dostatno razvili i prihvatili vrijednosti liberalne demokracije i izgradili kriterije etičnosti koji bi bili u funkciji sprječavanja korupcije i njezinog prokazivanja kao društvenog zla koje narušava socijalno i političko povjerenje, javni moral i jednakost, a jednako tako bili i osnovom javne osude onih koji su zatečeni u koruptivnim radnjama na štetu zajednice. Ne možemo osuđivati korupciju a da pritom sami ništa ne učinimo na njezinom suzbijanju. Ako ćemo korupciju tolerirati na bilo koji način – o njoj šutjeti zbog straha od nezamjeranja ili možebitnog gubitka neke privilegije, prešutno je odobravati u očekivanju neke manje socioekonomske dobiti ili pak klijentelističke poslovne prilike te zbog toga korumpirane političare podupirati ili biti apatičan i ne reagirati držeći da se ne može ništa promijeniti – tada ni ne možemo očekivati smanjenje korupcije, već upravo suprotno. U demokraciji vlast biramo sami pa kvaliteta i profil naših izabranika govori zapravo o nama i našim preferencijama. Barem većine. Ako smo nezadovoljni političarima i vlašću, imajmo na umu da smo ih mi birali, nitko nam ih nije nametnuo pa se nemamo kome ni žaliti jer smo mi odgovorni za taj izbor. Dakle, narod ima vlast kakvu zaslužuje, upozorava.

Međutim, kako dodaje, korupcije ima svugdje pa i u najrazvijenijim demokracijama, samo što su njezini razmjeri tamo bitno manji.

-To je, prije svega, zato što je kod najvećeg dijela javnosti razvijena osjetljivost prema koruptivnom djelovanju, dok je, s druge strane, politička odgovornost izabраниh dužnosnika razmjerno viša, posljedično i njihova predanost javnom interesu. Već to dvoje po sebi je ozbiljna brana korupciji pa ta društva obilježava veća razina političkog povjerenja, posljedično veći socijalni kapital i, u konačnici, djelotvorniji rad institucija demokratske države, drži sugovornik.

Uz to, kako dodaje, u većini demokracija postoje odgovarajuća ograničenja kandidiranja pravomoćno osuđenih za koruptivna i/ili kaznena djela, što je redovito zakonski regulirano.

-Uz jasno političko opredjeljenje i zbog zapriječenosti sankcijama takve zakonske norme djeluju inhibitorno na pojavu korupcije. Stoga zakonska regulacija koruptivnog djelovanja - ne samo ona pravna već i politička - ima smisla jer može pridonijeti sprečavanju korupcije, osobito onda kada javna osuda nije dovoljno snažna u smislu njezina smanjenja. Dakako, pritom je bitno na koji način i u kojem opsegu političke sankcije mogu biti propisane, a da ne krše ustavom jamčena građanska i politička prava. U tom smislu, ograničenja kandidiranja trebaju biti propisana zakonom i odnositi se na pravomoćno osuđene. Međutim, uz sankciju, još je važnija preventiva korupcije koja bi obuhvaćala ograničenje broja uzastopnih mandata, stroži nadzor sukoba interesa te obvezu transparentnog trošenja javnih sredstava, posebice u postupcima javne nabave. To bi pak obnašatelje javnih dužnosti izložilo većoj kontroli javnosti i pomoglo razvijanju političke odgovornosti, posljedično i porastu povjerenja građana u institucije i političku vlast, zaključuje prof. dr. sc. Maldini.

Serijal tekstova "Optužnice, procesi i presude (ne)smetaju" napisan je uz potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Javnog poziva za ugovaranje novinarskih radova u elektroničkim publikacijama

OZNAČENO U

 [pero maldini](#)
 [izbori](#)
 [optužnice](#)
 [kandidati](#)
 [korupcija](#)
 [AEM](#)

FACEBOOK KOMENTARI

Komentari ispod članka ni na koji način nisu stavovi uredništva Varaždinskih vijesti te su za njih odgovorni isključivo čitatelji. Ističemo kako je stav redakcije da je zabranjeno vrijeđanje, govor mržnje te poticanje diskriminacije na osnovi rase, etničke pripadnosti, boje kože, spola, jezika, vjere, dobi, rodnog identiteta ili spolne orijentacije. Svi komentari za koje uredništvo procijeni da su neprikladni bit će obrisani, a njihovi autori prijavljeni nadležnim tijelima.